

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Dáskové a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce společnosti **ERICA – KVĚTINY, v.o.s.**, se sídlem Brno, Pekařská 37, zast. Mgr. Evou Grabarczykovou, advokátkou se sídlem Brno, Pellicova 1, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Brno, Malinovského nám. 3, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování ze dne 16.11.2010, č.j. MMB/427817/2010, **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 7.760,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Mgr. Evy Grabarczykové, advokátky se sídlem Brno, Pellicova 1.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou včas podanou u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16.11.2010, č.j. MMB/427817/2010, kterým bylo rozhodnuto o jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno - střed, odboru obchodu, dopravy a služeb ze dne 29.7.2010, č.j. 100046505/REIP/STA/002 ve věci uložení pokuty ve výši 7.000,- Kč za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy stanovené obecně závaznou vyhláškou Statutárního města Brna č. 8/2008, o místních poplatcích, v platném znění.

Žalobce vytýká žalovanému nezákonnost jeho rozhodnutí, zejména proto, že nemůže být považován za poplatníka poplatku za užívání veřejného prostranství s odkazem na článek 12 vyhlášky o místních poplatcích. Žalobce není od poplatku za užívání veřejného prostranství osvobozen, nýbrž tento poplatek vůbec nemá platit.

Žalovaný ve svém vyjádření odmítl námitky žalobce, vyjádřil se k uplatněným žalobním bodům a navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud v Brně poté, na základě včas podané žaloby, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 věta první s.ř.s.) a řízení předcházející jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas.

Předmětem přezkumné činnosti soudu je zákonnost rozhodnutí žalovaného ze dne 16.11.2010, č.j. MMB/427817/2010, kterým bylo podle § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí o uložení pokuty, vydanému ÚMČ Brno - střed dne 29.7.2010, č.j. 100046505/REIP/STA/002. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobce nesplnil zákonnou povinnost přihlášení se k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství, žalobce byl vyzván k přihlášení se k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství, což neučinil.

Žaloba je důvodná, žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

V přezkoumávané věci se žalobou napadené rozhodnutí opírá o ustanovení § 37 odst. 1 zákona č. 337/1992Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění, které upravuje pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy vyplývající ze zákona o správě daní a poplatků nebo zvláštního zákona o daních nebo uložené rozhodnutím podle zákona o správě daní a poplatků, které ukládá finanční úřad z titulu svého vrchnostenského postavení vůči daňovému subjektu. Se žalovaným lze souhlasit pouze potud, že vynutit splnění oznamovací povinnosti lze postupem dle § 37 zákona o správě daní a poplatků uložení pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy. Správou poplatků, v přezkoumávané věci správou místních poplatků, je nutno rozumět nejen vyměřování, vybírání a vymáhání poplatků, ale i další opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a plnění daňových povinností, tedy i rozhodnutí o uložení pokuty za nesplnění povinností nepeněžitě povahy podle § 37 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků.

Při hodnocení námitky žalobce vyšel soud z prejudikatury správních soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.1.2011, č.j. 1 Afs 94/2010-68, viz. www.nssoud.cz), ve kterém tento soud uvedl, že rovněž v řízení o jiném správním deliktu za porušení povinností nepeněžitě povahy, jako je tomu v dané věci, je nutno dbát na ochranu práv subjektů postihovaných za porušení takových povinností. Jiné správní delikty jsou svou povahou nejbližší přestupkům a jedná se v obou případech o součást tzv. správního trestání, tedy o postih správním orgánem za určité nedovolené jednání, konání nebo opomenutí. Tyto správní delikty jsou projednávány v řízení, na která nutno vztáhnout všechna hlediska spravedlivého procesu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení č.j. 2 As 34/2006-73 zdůraznil, že formální označení určitého typu protispolečenského jednání a tomu odpovídající zařazení mezi trestné činy, přestupky, jiné správní delikty a z toho odvozené následky v podobě sankcí, včetně příslušného řízení, tedy zda půjde o oblast soudního či správního trestání, je spíše vyjádřením reálné trestní politiky státu, tedy reflexí názoru

společnosti na potřebnou míru ochrany jednotlivých vztahů, zájmů a hodnot, než systematickým přístupem k úpravě veřejnoprávních povinností a odpovědnosti za jejich porušení. Kriminalizace nebo dekriminalizace určitých jednání nachází výraz v platné právní úpravě a jejích změnách, volbě procesních nástrojů potřebných k odhalení, zjištění, prokázání konkrétních skutků a i v přísnosti postihu jejich původců.

V dané věci nutno vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.1.2012, č.j. 7 Afs 61/2011-50, řešícího stejnou problematiku jako je v nyní projednávané věci. V tomto rozhodnutí se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem zdejšího soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty, které neobsahuje popis skutku tak, aby nemohl být zaměněn se skutkem jiným. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud dovodil, že rozhodnutí úřadu městské části je rozhodnutím ve správním trestání, kterým byla účastníkovi řízení uložena pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy stanovené vyhláškou o místních poplatcích (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 11. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 28/98, č. 161/1999 Sb. ÚS a ze dne 30. 11. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 15/04, č. 180/2004 Sb. ÚS). Ve výroku tohoto rozhodnutí však zcela chybí popis skutku (jednání), kterým se porušení povinnosti nepeněžitě povahy účastník řízení dopustil. Základní zásady správního trestání, zejména zásada ne bis in idem, se promítají i do požadavku určitosti a přezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu a do požadavku, aby výrok rozhodnutí o uložení sankce obsahoval mimo další zákonné náležitosti (§ 68 odst. 2 správního řádu), jak větu právní, čili k porušení jaké povinnosti stanovené zákonem, v tomto případě obecně závaznou vyhláškou, došlo, ale i větu skutkovou, tedy jakým jednáním účastníka řízení byla právní povinnost porušena. Navíc z odůvodnění rozhodnutí úřadu městské části i stěžovatele není seznatelné, zda důvody uložení pořádkové pokuty spočívají pouze v nesplnění určité procesní povinnosti účastníka řízení, bez níž nelze rozhodnout o věci samé, nebo zda se opírají o důvody pro rozhodnutí o věci samé, tedy řešení otázky povinnosti zaplacení místního poplatku. Podle obsahu správního spisu účastník řízení na výzvu úřadu městské části reagoval sdělením, že místní poplatek nezaplatí s uvedením důvodů, pro které se domnívá, že není poplatníkem. V daném případě probíhalo řízení o místním poplatku, jehož smyslem je, aby byl zaplacen poplatek za užívání veřejného prostranství. Z odůvodnění rozhodnutí úřadu městské části o uložení pořádkové pokuty není zřejmé, že by bez podání přihlášky k místnímu poplatku účastníkem řízení nemohl správní orgán (po reakci účastníka řízení na výzvu) rozhodnout o místním poplatku (platebním výměrem), tedy že se jedná o podmínku, která by bránila pokračování v řízení o věci samé.

V přezkoumávané věci z rozhodnutí žalovaného není ani zřejmé, že by v úplnosti vypořádal odvolací námitky žalobce, zejména námitku odkazující na článek 12 vyhlášky o místních poplatcích s tvrzením, že žalobce žádnou poplatkovou povinnost podle vyhlášky o místních poplatcích nemá. S touto argumentací pak dovodil, že není po právu, aby hradil pokutu za nesplnění povinnosti, která jemu nemohla podle závazných právních předpisů vůbec vzniknout. Není ani zřejmé, zda důvody, pro které úřad městské části rozhodl o uložení pořádkové pokuty, a které svým rozhodnutím aproboval i žalovaný, odpovídají zákonným důvodům k uložení pořádkové pokuty. Bylo-li z průběhu řízení zřejmé, že účastník se domnívá, že není povinen místní poplatek zaplatit, pak není zřejmé, k čemu uložení pořádkové pokuty pro nesplnění povinnosti nepeněžitěho charakteru v daném případě mělo sloužit a zda nebylo na místě rozhodnout již o věci samé. Touto logikou by totiž bylo možno ukládat pořádkovou pokutu „do nekonečna“, tedy pokaždé, když by účastník řízení na výzvu reagoval negativním sdělením. Takový postup pak vykazuje znaky libovůle, neboť není vůbec zřejmé, zda bylo na místě řešit věc rozhodnutím o místním poplatku, či zda bylo nutné uložit pořádkovou pokutu za účelem dalšího řízení o místním poplatku. Při použití pořádkové pokuty správním orgánem musí být zcela zřejmá nutnost urychlit či posunout řízení směrem k

meritornímu rozhodnutí a především musí být zřejmé, za jaké konkrétní jednání je pokuta uložena. Pořádkovou pokutu přitom nelze uložit za nesplnění poplatkové povinnosti, neboť k vyměření místního poplatku slouží zcela jiný procesní institut, jímž je platební výměr.

Z rozhodnutí pak není vůbec patrný popis skutku s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. V tomto ohledu je napadené rozhodnutí zcela nepřezkoumatelné. Navíc žalovaný nereagoval ani na závěr prvostupňového správního rozhodnutí obsahující upozornění, že nedojde-li po uložení pokuty k nápravě a protiprávní stav bude i nadále trvat, může být tato pokuta uložena opakovaně, a to až do celkové výše 2.000.000,- Kč. Jak dovedl Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí ve věci sp.zn. 7 Afs 61/2011, vykazuje takový postup znaky libovůle, když by bylo možno ukládat pořádkovou pokutu „do nekonečna“.

Soudu proto nezbylo než konstatovat naprostou absenci vymezeného správního deliktu, a dovést nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů i pro nesrozumitelnost.

Ze shora uvedených důvodů soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí žalovaného na základě včas a důvodně podané žaloby zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, odst. 4 s.ř.s.), v němž je správní orgán vázán právním názorem tohoto soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Pro úplnost nutno dodat, že dalšími námitkami žalobce nebylo nutno se zabývat, neboť by to v této fázi řízení nemělo žádného praktického významu.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Úspěšnému žalobci tak přísluší právo na náhradu nákladů řízení, které představuje odměna za právní zastoupení advokátkou, a to za dva úkony právní služby, dvakrát režijní paušál a DPH, ve výši vyčíslené na částku 5.760,- Kč, spolu se zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000,- Kč činí náklady tohoto řízení celkem 7.760,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud v Brně dne 21. března 2012

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu